

de voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Den Haag
19 juli 2007

Ons kenmerk
MLB/JZ/2007/29.351

Uw brief van
4 juli 2007

Uw kenmerk
2060719820

Onderwerp
vragen van het kamerlid
Ouwehand

Hierbij zend ik u, mede namens de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, de antwoorden op de vragen van het kamerlid Ouwehand van uw Kamer inzake de beïnvloeding van kinderen via de Donald Duck. De beantwoording is afgestemd met het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport.

De vragen werden mij toegezonden bij uw bovenaangehaalde brief met kenmerk 2060719820.

De minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,

dr. Ronald H.A. Plasterk

Antwoorden op de schriftelijke vragen van het kamerlid Ouwehand van de Tweede Kamer der Staten-Generaal aan de ministers van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap en van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (ingezonden d.d. 3 juli 2007 kenmerk 2060719820)

Vraag 1:

Kent u de advertentiebijlage "Donald Duck kookboek. De lekkerste vleesrecepten uit Duckstad" bij Donald Duck nummer 26 van 2007?

Antwoord: Ja.

Vraag 2:

Acht u het verantwoord dat kinderen middels een reclame-uiting die qua toonzetting en vormgeving niet te onderscheiden is van het tijdschrift 'Donald Duck' ongemerkt rechtstreeks beïnvloed worden door een adverteerder? Zo ja, kunt u dit toelichten? Zo neen, bent u bereid maatregelen te nemen om dit soort vormen van ongewenste beïnvloeding tegen te gaan?

Antwoord:

In Nederland is, als het gaat om de toetsing van de inhoud van reclame-uitingen, gekozen voor zelfregulering. De Reclame Code Commissie is al ruim 40 jaar de instantie op dit gebied. Zij bevordert dat in Nederland op verantwoorde wijze reclame wordt gemaakt, zowel in het belang van de consument als de adverteerder. Hiertoe zijn na overleg met consumentenorganisaties en diverse brancheorganisaties regels opgesteld waaraan reclame moet voldoen. Deze inhoudelijke reclamenormen zijn opgenomen in de Nederlandse Reclame Code. Een ieder die van mening is dat een bepaalde reclame-uiting misleidend is, kan een klacht indienen bij de Reclame Code Commissie. Deze Commissie beoordeelt of de reclame in strijd is met de Nederlandse Reclame Code. Indien de klacht gegrond is, beveelt de Commissie de adverteerder aan om de betreffende reclame-uiting niet meer te gebruiken. Deze aanbeveling kan openbaar worden gemaakt. Tegen een beslissing van de Reclame Code Commissie kan beroep worden ingesteld bij het College van Beroep.

Daarnaast kan ook de Consumentenautoriteit optreden indien er sprake is van misleidende reclame. De Consumentenautoriteit kan in een dergelijk geval de rechter verzoeken de adverteerder de inbreuk te laten staken. Conform het uitgangspunt van de Wet handhaving consumentenbescherming en afspraken met de Stichting Reclame Code zal de Consumentenautoriteit echter slechts in beeld komen indien de route via de Reclame Code Commissie niet effectief blijkt te zijn, bijvoorbeeld omdat de betreffende adverteerder weigert zich te houden aan een uitspraak van de Reclame Code Commissie. Onder de Nederlandse Reclame Code hangen een aantal bijzondere reclame codes. De Reclamecode voor Voedingsmiddelen is daar één van. De opsteller en houder van deze code is de Federatie Nederlandse Levensmiddelen Industrie (FNLI). De Reclamecode voor Voedingsmiddelen heeft betrekking op alle industrieel bereide, veelal verpakte, eet- en drinkwaren die zijn bestemd voor gebruik door de consument. Vlees valt hieronder indien bewerkt en voorverpakt. Het ministerie van VWS heeft onlangs op ambtelijk niveau met de FNLI overleg gevoerd over mogelijk aanscherpingen van de Reclamecode voor Voedingsmiddelen. Dit overleg vond plaats naar aanleiding van brieven van de Consumentenbond en de Hartstichting van 8 mei jl. waarin zorgen worden geuit over obesitas bij kinderen. Naar aanleiding van voornoemd overleg is de FNLI voornemens om medio september een aangescherpte versie van de Reclamecode voor Voedingsmiddelen te bespreken met het ministerie van VWS.

Vraag 3:

Acht u het vanuit milieuoogpunt verantwoord dat kinderen middels deze reclame-uiting, de campagne 'Lekker fit met vlees' en de bijbehorende website aangezet worden tot het eten van meer vlees, gelet op het feit dat vlees door het kabinet is aangemerkt als het meest milieubelastende onderdeel van ons voedselpakket? Zo ja, waarom? Zo neen, bent u bereid maatregelen te nemen om dit soort vormen van ongewenste beïnvloeding tegen te gaan?

Antwoord:

Vlees moet worden geproduceerd binnen de geldende nationale en Europese regelgeving. Vlees is, mits in mate gegeten, gezond (zie ook het volgende antwoord). Ik heb in principe geen bezwaar tegen het

maken van reclame voor vlees. Voor de vorm waarin reclame wordt gemaakt verwijs ik naar het antwoord op vraag 2. Voorts verwijs ik naar het antwoord van de minister van VWS, mede namens de minister van LNV, van 4 juli jl. op vraag 5 van het lid Thieme over vleesinnovaties.

Vraag 4:

Acht u het vanuit gezondheidsoverwegingen verantwoord dat kinderen middels deze reclame-uiting, de campagne 'Lekker fit met vlees' en de bijbehorende website aangezet worden tot het eten van meer vlees, gelet op de schadelijke effecten van verzadigde vetten in vlees? Zo ja, waarom? Zo neen, bent u bereid maatregelen te nemen om dit soort vormen van ongewenste beïnvloeding tegen te gaan?

Antwoord:

Vlees bevat veel bouwstoffen die kinderen in de groei nodig hebben en is, zoals in het voorgaande antwoord is aangegeven, mits met mate gegeten gezond. Dit neemt niet weg dat mensen ook minder vlees gaan eten uit oogpunt van milieu of dierenwelzijn en dat het mogelijk is ook zonder vlees een zeer gezond voedingspatroon te hebben.

Het ligt niet op de weg van de overheid om de vleessector te verhinderen aandacht te vragen voor het eten van vlees. Op de website "lekker fit met vlees" wordt duidelijk uitgelegd welke en hoeveel stoffen jongens en meisjes in bepaalde leeftijdscategorieën nodig hebben. Ook worden er recepten aangeboden die qua uiterlijk en samenstelling voldoen aan de Richtlijnen Goede Voeding. Kinderen worden er op gewezen dat er vette en minder vette vleessoorten zijn en dat in een gezonde leefstijl voldoende afwisseling (tussen vet en minder vet, maar ook tussen inactiviteit en activiteit) moet zijn voor een optimale gezondheid en "je lekker voelen".

Indien iemand van mening is dat er door de website sprake is van onverantwoorde of ongemerkte beïnvloeding van kinderen kan men, zoals aangegeven in het antwoord op de tweede vraag, een klacht indienen bij de Reclame Code Commissie.

Vragen 5 en 6:

Acht u het verantwoord dat het vooropgezette doel van deze campagne is tegenwicht te bieden aan het feit dat "scholieren volgens onderzoek steeds minder vlees eten"? Zo ja, kunt u dit toelichten? Zo neen, bent u bereid maatregelen te nemen om dit soort vormen van ongewenste beïnvloeding tegen te gaan?

Acht u het verantwoord dat kinderen middels deze reclame-uiting, de campagne 'Lekker fit met vlees' en de bijbehorende website aangezet worden tot het eten van meer vlees, gelet op de doelstellingen die door het Kabinet zijn vastgelegd in de preventienota 'Langer Gezond Leven 2004-2007' en het 'Convenant Overgewicht' om overgewicht onder jongeren tegen te gaan?

Antwoord: Zie het antwoord op de voorgaande vraag.

Vraag 7:

Kunt u aangeven in hoeverre de overheid heeft meebetaald aan de campagne 'Lekker fit met vlees', middels de bijdrage aan het productschap Vee, Vlees en Eieren? Deelt u de mening dat -in de zin van artikel 11 van de Reclame Code voor voedingsmiddelen- de overheid deze reclame-uiting ondersteunt?

Antwoord:

De productschappen Vee, Vlees en Eieren ontvangen voor de betreffende campagne geen financiële ondersteuning van de overheid. De overheid ondersteunt de reclame-uiting dan ook niet in de zin van artikel 11 van de Reclamecode voor Voedingsmiddelen.

Vraag 8:

Deelt u de mening dat aanprijzing van milieubelastende producten zoals vlees door kinderidolen als Donald Duck, in een voor hen niet als reclame herkenbare advertorial, een vorm van ongewenste en misleidende beïnvloeding vormt? Zo ja, bent u bereid maatregelen te treffen die dergelijke ongewenste beïnvloeding voorkomen? Zo neen, waarom niet?

Antwoord: Zie het antwoord op vraag 2.